

■ NYTT OM NAMN

Katarina le Blanc får Tobias Priset 2008

Kungl Vetenskapsakademien har utsett **Katarina le Blanc**, professor i klinisk stamcells forskning vid Karolinska institutet, till mottagare av Tobias Priset 2008. Prissumman är på drygt 10 miljoner kr fördelat som forskningsanslag på 2 miljoner kr per år i fem år samt ett personligt pris på 100 000 kr.

Katarina le Blancs forskning rör bindvävsstamceller, så kallade mesenkymala stamceller. Dessa celler bildas i benmärgen och kan mogna ut till ett antal olika vävnadstyper såsom benbrosk och fettvävnad. Hennes forskning har visat att mesenkymala stamceller, genom att bland annat utsöndra stora mängder tillväxtfaktorer, kan hämma immunologiska reaktioner och därmed dämpa inflammatoriska processer. Detta kan i sin tur ha positiv inverkan på läkning av skadad vävnad.

Katarina le Blanc vill nu förstå hur dessa immunhämmande egenskaper styrs och utvecklas. I sitt kliniska arbete studerar hon patienter som har genomgått blodstamcellstransplantation och de svåra immunologiska reaktioner som ibland uppträder. Hennes framtida forskning kan ge svar på om mesenkymala stamceller skulle kunna transplanteras tillsammans med blodstamceller, i syfte att minska risken för avstötning vid transplantation till patienter med leukemi.

På nya jobb

Erik Norén har anställts som ST-läkare vid Blekingesjukhuset med placering på basenhet kirurgi. Följande personer har förordnats som AT-läkare vid Universitetssjukhuset MAS i Malmö: **Fredrik Persson, Angelina Bernat, Jennie Wickenberg, Maja Ekman, Victoria de Heras, Annika Danielsson, Stefan Olsson, Terrell Harrison, Dan Bergkvist** och **Katarina Moberg**.

Avlidna

Harold Sihm, Färila, 86 år, död 22 november
Willy Wang-Andresen, Bromma, 63 år, död 3 november

Ny docent i Linköping

Ingrid Synnerstad har antagits som docent i dermatologi och venerologi vid Linköpings universitet.

2008 års pris för bästa handledning i Blekinge

Sylf Blekinge har utsett **Karin Stern** och **Mattias Johansson** till årets handledare i östra och västra Blekinge.

Karin Stern

Karin Stern är överläkare vid Vuxenpsykiatrien, Karlskrona Öst, och hon får priset med följande motivering: »För sin tillgänglighet, närvaro och saklighet. För sitt ostressade sätt gentemot såväl patienter som adepter och för att hon tar sitt handledarskap på allvar och tar sitt ansvar för denna så viktiga uppgift.»

Mattias Johansson, ST-läkare vid kirurgiska kliniken i Karlshamn, får priset med motiveringen: »Mattias är engagerad, entusiastisk och entusiasmerande, pedagogisk och välorganiserad! Dessutom är han ung och minns hur det är att vara under utbildning. Han litar på sina adepter och går i sin tur alltid att lita på!»

Mattias Johansson

Stipendieutdelning

Göran Rydén, leg läk och psykoanalytiker, har av Stiftelsen Vårstavi tilldelats ett stipendium om 100 000 kr för projektet »Behandling av patienter med borderline personlighetsstörning, mentaliseringsförmåga och flexibilitet som möjlig prediktor för behandlingsresultatet».

■ DISPUTATIONER

11 december, vårdvetenskap, Lunds universitet: Children born prematurely. Their father's experiences and trends in mortality and morbidity during a ten-year period (Pia Lundqvist). Fakultetsopponent: Elisabeth Hall, Danmark.

12 december, ortopedi, Karolinska institutet: Lumbar fusion for chronic low-back pain in isthmic spondylolisthesis (Per Ekman). Fakultetsopponent: Ebbe S Hansen, Danmark.

17 december, mikrobiologi, Karolinska institutet, kl 09.00, sal 4U, Alfred Nobels allé 8, Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge: Molecular epidemiology of clinical Enterococcus faecium (Hanna Billström). Fakultetsopponent: Arnfinn Sundsfjord, Norge.

17 december, folkhälsovetenskap, Karolinska institutet, kl 13.00, Rehabsalen, plan 1, Norrbacka: Dermal exposure determinants – a pesticide exposure assessment approach for developing countries (Luis E Blanco Romero). Fakultetsopponent: Håkan Westberg.

17 december, neurokirurgi, Lunds universitet, kl 09.15, Segerfalksalen, Wallenberg Neurocentrum: Stem cell based therapy of malignant brain tumors. Mesenchymal and neural precursor cells as migratory vehicles in experimental gliomas (Daniel Bexell). Fakultetsopponent: Bengt Westermark.

18 december, molekylär medicin, Uppsala universitet, kl 09.00, Rudbecksalen, Rudbeckslaboratoriet, Dag Hammarskjölds väg 20: Molecular regulation of angiogenesis (Sofie Mellberg). Fakultetsopponent: Frank Böhmer, Tyskland.

18 december, smittskydd, Karolinska institutet, kl 09.00, Gardaulan: Molecular characterization of Mycobacterium tuberculosis complex from Kampala, Uganda (Benon Asimwe). Fakultetsopponent: Sebastien Gagneux, England.

18 december, ortopedi, Karolinska institutet, kl 09.00, Nanna Svartz auditorium, Karolinska Universitetssjukhuset Solna: Proximal femoral fractures. Functional outcome, quality of life and mortality (Wilhelmina Ekström). Fakultetsopponent: Karl Obrant.

18 december, ortopedi, Göteborgs universitet, kl 09.00, aulan, Sahlgrenska Universitetssjukhuset: Muscle tone imbalance in human upper extremity. An experimental study of muscle adaptation to altered tension (Fredrik Einarsson). Fakultetsopponent: Per Aspenberg.

18 december, klinisk medicin, ssk diagnostisk radiologi, Lunds universitet, kl 09.15, aulan, CRC, Universitetssjukhuset MAS, Malmö: Hyperpolarized ³He-diffusion MRI in evaluation of lung structure in emphysema. Validation and development of the method (Sandra Diaz). Fakultetsopponent: Elna-Marie Larsson, Danmark.

18 december, kardiologi, Lunds universitet, kl 08.00, aulan, ingång 35, Universitetssjukhuset MAS, Malmö: Gender aspects on heart failure (Gordana Tasevska-Dinevska). Fakultetsopponent: Johan Herlitz.

19 december, fysiologi, Uppsala universitet, kl 09.15, Robergsalen, 4 tr, ingång 40, Akademiska sjukhuset: Nitric oxide exchange in central and peripheral airways. Determinants in health and respiratory disease (Andrei Malinowski). Fakultetsopponent: Elisabeth Bel, Nederländerna.

19 december, klinisk genetik, Uppsala universitet, kl 09.15, Rudbecksalen, Rudbeckslaboratoriet, Dag Hammarskjöldsväg 20: Stereotyped B cell receptors in chronic lymphocytic leukaemia: implications for antigen selection in leukemogenesis (Fiona Murray). Fakultetsopponent: Manlio Ferrarini, Italien.

19 december, medicinsk vetenskap, Karolinska institutet, kl 09.00, sal Loben, thoraxkliniken, Karolinska Universitetssjukhuset Solna: Diabetes mellitus in patients with coronary artery disease: cardiovascular risk assessment and impact of available treatments (Matteo Anselmino). Fakultetsopponent: David Wood, England.

19 december, epidemiologi, Karolinska institutet, kl 09.00, föreläsningssalen, MTC, Theorells väg 1: Infections and infectious related morbidity during pregnancy – short and long-term effects (Susanne Buchmayer). Fakultetsopponent: Eleni Petridou, Grekland.

19 december, endokrinologi, Karolinska institutet, kl 09.00, Rolf Luftsa auditorium, L1:0, CMM, Karolinska Universitetssjukhuset Solna: Alcohol and the effect on some appetite-regulating hormones in man (Jan Calissendorff). Fakultetsopponent: Johan Franck.

19 december, strukturbologi, Karolinska institutet, kl 10.00, hörsalen, plan 4, Novum, Huddinge: Understanding structure and function of membrane protein transporters (Anna-Karin Lundbäck). Fakultetsopponent: Peter Henderson, England.

19 december, medicinsk vetenskap, Karolinska institutet, kl 09.15, sal Atrium, Nobels väg 12B: Polycyclic aromatic hydrocarbons DNA damage and cell signaling (Åse Mattsson). Fakultetsopponent: Jørn Holme, Norge.

19 december, miljömedicin, Karolinska institutet, kl 09.00, Petrénssalen, Nobels väg 12: A new technique to assess dermal absorption of chemical vapor in vitro by thermogravimetric analysis (TGA) (Matias Rauma). Fakultetsopponent: Annette Bunge, USA.

19 december, kardiologi, Linköpings universitet, kl 13.00, Berzeliussalen, ingång 65, Universitetssjukhuset i Linköping: Health related quality of life, depression, sleep and breathing disorders in the elderly. With focus on those with impaired systolic function/heart failure (Peter Johansson). Fakultetsopponent: Peter Währborg.

19 december, medicin, Göteborgs universitet, kl 09.00, aulan, centralkliniken, Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra: Impact of risk factors and treatment in coronary heart disease (Lena Björck). Fakultetsopponent: Kurt Boman.

19 december, medicinsk vetenskap, Göteborgs universitet, kl 09.00, hörsal Arvid Carlsson, Academicum, Medicinargatan 3: Olfactory function after total laryngectomy in Swedish patients after rehabilitation with the nasal airflow-inducing maneuver (Birgitta Risberg-Berlin). Fakultetsopponent: Frans Hilgers, Nederländerna.

19 december, kardiologi, Göteborgs universitet, kl 13.00, hörsal Arvid Carlsson, Academicum, Medicinargatan 3: Pulmonary hypertension. Clinical and pathophysiological studies (Nedim Selimovic). Fakultetsopponent: Nazzareno Galiè, Italien.

19 december, biomedicin, ssk cell- och molekylärbiologi, Lunds universitet, kl 09.15, Rune Grubbsalen, BMC, Sölvegatan 18: Surface proteins of *Finogoldia magna* interacting with the human host (Christofer Karlsson). Fakultetsopponent: Paul O'Toole, Irland.

19 december, folkhälsovetenskap, ssk nutritionsepidemiologi, Lunds universitet, kl 13.00, föreläsningssalen, CRC, ingång 72, Universitetssjukhuset MAS, Malmö: Plant foods, plasma enterolactone and breast cancer – with a focus on estrogen receptor status and genetic variation (Emily Sonestedt). Fakultetsopponent: Anna Winkvist.

9 januari, molekylärbiologi, Umeå universitet, kl 09.00, Major Groove, byggnad 6L: Molecular dissection of estab-

lished and proposed members of the Op18/stathmin family of tubulin binding proteins (Kristoffer Brännström). Fakultetsopponent: Fredrik Ivars.

Föreningen Mjölkdroppen utlyser forskningsbidrag

Föreningen Mjölkdroppen i Stockholm utlyser bidrag till forskning, resor och fortbildning m m som kan sökas av verkssamma inom barnvården, främst i Stockholms län. Föreningen har till ändamål att verka för en god barnvård genom att ekonomiskt stödja kunskapsutvecklingen kring uppfödning och vård av barn och ungdomar upp till 18 års ålder. Särskild vikt läggs vid amning vad gäller de späda barnen.

Ansökan om bidrag skall innehålla uppgifter om den sökandes nuvarande verksamhet samt för vilket ändamål och med vilket belopp bidrag söks. Kostnaderna skall specificeras så långt möjligt är. Om bidrag har sökts för samma ändamål från annat håll skall detta anges. Bidrag medges inte till grundutbildning. Sökande som erhållit bidrag är skyldig att i samråd med styrelsens ordförande lämna redogörelse över sina erfarenheter.

Ansökan skall vara styrelsens ordförande Lars Browaldh, Reginavägen 39, 131 50 Saltsjö-Duvnäs, tillhanda senast den 20 februari 2009. Ansökningsblankett hämtas via <www.mjolkdroppen.se>.

KALENDARIUM

Östra Skånes läkarförening, årsmöte onsdagen den 21 januari, kl 18.00, matsalen, Ystads lasarett (lättare förtäring serveras kl 17.30)

Benny Ståhlberg: Den offentliga primärvården i Hälsoval Skåne
Årsmötesförhandlingar

MSF Stockholm, årsmöte lördagen den 24 januari, kl 17.00, rum C, Sveriges Läkarförbund, Villagatan 5
Anmälan görs senast den 9 januari via <www.msstockholm.se>

Celiaki – från ovanlig barnsjukdom till ett folkhälsoproblem, tisdagen den 27 januari 2009, Grand Hotel, Stockholm, i arrangemang av Celiakiarbetsgruppen i samarbete med Svenska barnläkarföreningens sektion för gastroenterologi, hepatologi och nutrition

Program

08.30 Samling

09.00 **Anneli Ivarsson**: Välkommen

Varför får man celiaki?

Moderator: *Lotta Högberg*

Audur Gudjonsdottir: Genetik – vad vet vi i dag?

Olle Hernell: Smittar celiaki?

Bo Tjellström: Tarmfloras betydelse

Elisabeth Hollén: Betydelsen av »tight junctions«

10.30 *Luisa Mearin*: Prevention of celiac disease: dream or reality?

11.30 Lunch. Utställning

13.00–14.30 Celiaki i den kliniska vardagen

Moderator: *Lars Browaldh*

Ingrid Dahlbom: Serologiska markörer – vad används när?

Lotta Webb, Olof Sandström: Värdering av biopsin – inte så lätt

Anneli Carlsson, Johan Svensson: Ska barnen testas för andra autoimmuna sjukdomar?

Anette Jansson: Nya gränsvärden för glutenfria produkter

Jonas Ludvigsson: Komplikationer vid celiaki

Klas Sjöberg: Vad händer på sikt?

15.00–17.00 Celiaki i Sverige i dag

Moderator: *Anneli Ivarsson*

Nationella celiakiregistret

Cecilia Olsson: Risken för celiaki varierar regionalt

Anneli Ivarsson, Susanne Walther: Organisation och framtida möjligheter TEDDY-studien

Daniel Agardh: Varför drabbas så många svenska barn av celiaki?

ETICS-studien

Anna Myléus: Screening av 12-åringar för celiaki

Anna Rosén: Hur känns det att få diagnosen celiaki via screening?

Fredrik Norström: Hälsoekonomisk utvärdering av celiakiscreening

Anneli Ivarsson: Diskussion och avslutning

Anmälan görs via <www.blf.net> (Gastrosektionen)

Hur det verkligen fungerar – kurs i anesthesiologisk farmakologi, 2–4 februari

2009, Ersta Konferenscenter, Stockholm, i arrangemang av *Lars I Eriksson, Rolf Sandin, Malin Jonsson Fagerlund* och *Eva Sundman*, ANOPIVA-kliniken, Karolinska Universitetssjukhuset Solna och Karolinska institutet

Kursen är skraddarsydd för anesthesiologer och inleds med en basal orientering i modern farmakologi och fokuserar sedan på anesthesiologisk farmakologi inom perifer och centrala nervsystemet

Utbildningen har en klar inriktning att förklara underliggande mekanismer ned till molekyllär nivå, medan den kli-

niska, praktiska hanteringen och doseringen av aktuella farmaka till stor del förutsätts känd. Kursens karaktär och innehåll gör att den lämpar sig för både specialister och ST-läkare inom anesthesi och intensivvård. IPULS har granskat och godkänt utbildningen. Fullständig kursbeskrivning finns att hämta via <www.ipuls.se> (IPULS-nr 20080238) Anmälan görs via <www.hurdetverkligenfungerar.se>

Idrottskardiologi, kurs 12–13 mars 2009, Ullevi konferens, Göteborg, i arrangemang av Cor Pulmonale AB

Målgruppen är allmänläkare med intresse för idrott och fysisk aktivitet, kardiologer, kliniska fysiologer, lagläkare, intresserade sköterskor och fysioterapeuter

Kursansvariga: *Mikael Dellborg* och *Mats Börjesson*

Kursen består av både föreläsningar och patientfall samt gruppdiskussioner För ytterligare information och anmälan, kontakta tel 0733-10 41 36, e-post: <corpulmonaleab@hotmail.com> eller <mikael.dellborg@gu.se>

Katastrof- och skadehåndläggning vintertid, kurs 22–28 mars 2009, Riksgränsen

Kursen innehåller flera praktiska moment samt teoretiska föreläsningar och gruppövningar. Dessa inkluderar traumatologi, katastrofhåndläggning, katastrofövning, prioritering, kylskador m m För information och anmälan, se <www.nll.se/twosection.aspx?id=10601> eller kontakta e-post: <ann-katrin.fredlund-stalnacke@nll.se> alternativt <fredrik.kjellberg@nll.se> Sista anmälningsdag är den 16 januari

Hur kan medicinsk utvärdering användas som underlag för beslut i vården?

Konferens fredagen den 27 mars 2009, City Conference Centre Norra Latin, Stockholm

David Dalton, Salford Royal NHS Foundation Hospital, England, delar med sig av sina erfarenheter kring att införa evidensbaserad vård vid ett stort region-sjukhus. Svenska erfarenheter av regionalt utvärderingsarbete

För ytterligare information och anmälan, kontakta *Agneta Pettersson*, tel 08-412 32 30, e-post: <pettersson@sbu>

Bakjurskurs för specialister i internmedicin, 1–3 april 2009, Balingsholms kursgård, Huddinge, arrangerad av Svensk internmedicinsk förening (SIM)

Ämnen: Akuta koronara syndrom, arytmier, intoxikationer, akuta lungme-

dicinska problem samt akuta gastrointestinala problem

Kursledning: *Karin Manhem, Eva Nite-lius, Michael Freitag*

Kursavgiften är 4 000 kr (inkluderar helpension)

Anmälan görs senast den 28 februari per e-post: <ulla.hellstrom@skane.se>

För ytterligare information, kontakta e-post: <eva.nitelius@skane.se> eller se <www.sim.nu/mambo>

Simulatorbaserad kurs i gastro-/koloskopi, 14–15 april 2009, Practicum, Universitetssjukhuset i Lund

Målgruppen är kirurger, barnkirurger, medicinare, gastroenterologer och röntgenologer som är i början av sin endoskopiska utbildning

Kursledning: *Anders Evander* (e-post: <anders.evander@skane.se>) och *Martin Nilsson* (<martin.cj.nilsson@skane.se>)

Program

TISDAG 14 april

09.00 Samling

09.30 *I Ihse*: Presentation av Practicum

09.45 *A Evander*: Indikationer och

kontraindikationer för gastroskopi 10.05 *F Th Fork*: Teori, anatomi och teknik

10.30 Praktisk träning stationsvis

Th Fork, A Evander, M Eskilsson,

S Olsson: VR-simulatorer

M Nilsson: Orienteringsövning i modell

T Nordberg: Gastroskopets uppbyggnad och funktion

12.30 Lunch

13.30 Praktisk träning som ovan

16.40–17.00 Debriefing

19.00 Kursmiddag

ONSDAG 15 april

09.00 *A Evander*: Indikationer och

kontraindikationer för koloskopi

09.20 *F Th Fork*: Teori, anatomi, teknik

09.50 Praktisk träning stationsvis

F Th Fork, A Evander, M Nilsson,

M Eskilsson, S Olsson: VR-simulatorer

T Nordberg: Koloskopets uppbyggnad och funktion

12.00 Lunch

13.00 Praktisk träning som ovan

16.00–16.30 Debriefing, kursvärdering

och utdelande av diplom

För ytterligare information och anmälan, kontakta *Agneta Jacobsson*, e-post:

<agneta.jacobsson@skane.se> eller tel

046-17 14 94

Sista anmälningsdag är den 18 mars

SFAMs ST-dagar 2009, 22–24 april, Kalmar

Tema: Kommunikation – från hälsa till

helhet

För information, se <www.st-dagarna.se>